

עמוד "שבועי"

חדשות מתנועת הקיבוץ הדתי

היום ה'פני' שלנו

היום הפני' שלנו מוצאת החינוך הניר ציון

השבוע התכנסו במלון ניר עציון חברי התנועה – צירים ומשקיפים, פעילים ורכזי חינוך – לדיונים, החלטות וסיכום "מועצת החינוך". "המרחב הפתוח", שהתקיים לפני כחצי שנה בסעד, העביר לדיון ולהחלטה ביום השלישי של המועצה 6 נושאים, שנדרש זמן בכדי לגבשם ולנסחם כהחלטה תנועתית. הנופים היפים שנשקפו מחלונות המלון, והאירוח הלבבי, היוו רקע נעים לעיסוק המשותף בשאלות חינוכיות משמעותיות לתנועה: שאלת היחסים בין בני עקיבא והקיבוץ הדתי, שקדמה לה שיחה של מזכ"ל בני עקיבא – דני הירשברג: "אנחנו רוצים אתכם בפנים"; הצעה לטיפול תלמידי ותלמידות חכמים בתנועה שגובתה בשיחה מקדימה של הרב אסי בלנק: "יש צורך באנשי רוח, אנשים שיקדישו זמן ארוך לשקיעה בעולם של תורה, ויעזרו לנו לראות את המשמעות הרוחנית של חיי החומר שלנו"; ושאלת החינוך התיכוני של תנועת הקיבוץ הדתי שגובתה בשיחה מקדימה של נחמיה רפל: "אנחנו מצטיינים בהעברת מסרי אחריות, צניעות, התנדבות ועוד, אך לאורך השנים איננו נותנים תשובות מספיק טובות בתחום החינוך הדתי". פירוט נוסח ההצעות שהתקבלו במועצה יפורסם בע"ה בגיליון עמודים הקרוב, ועד אז נודה לבאים שעצרו משגרת יומם והקדישו יום שלם לעיסוק בשאלות ערכיות ומהותיות, ונברך את כל המארגנים והשותפים לניהול המועצה.

אם אכר האב פתוח, לא תהיה נאכה

יומיים של עיסוק במתח בין יצירה לצריכה, בין הסתפקות במועט לעושר רוחני, עברו בנעימים על משתתפי כנס החינוך הבלתי פורמאלי התנועתי השלישי. כ-80 חברי וחברות הצוותים החינוכיים הבלתי פורמאליים בקיבוצים השתתפו וביררו את הנושא ואת מופעיו בחברת הילדים שבקיבוצים. ומה אספנו שם? פגשנו בתפן את החינוך המקצועי ואת חזון התעשייה והיצירה של סטף וורטהיימר, שמונה יצרנית ואנושית ייחודית. ביקרנו בב"ס שבחדרה ובכפר הנוער ימין אורד, ובהם חזינו בחינוך הדמוקרטי, חינוך מסוג אחר שבו התלמידים יותר אקטיביים ויוזמים. נדהמנו למצוא בישראל של שנת 2014 שתי קבוצות של אזרחים ישראלים החיים בצמידות גיאוגרפית, אך חיים בפער בלתי נתפס – שובע הדוניסטי בקיסריה ועוני ודלות בג'אסר א-זרקא. הופתענו כשגירמי ברנשטיין מ'מרכז השל' הציג לנו את תרבות הצריכה והחמדנות שאנו שבויים בה, וחשבנו יחד על דרכים ואפשרויות להתמודד עימה (ואולי גם לנצח ניצחונות קטנים...). עסקנו גם בלימוד מקורות יהודיים בנושא ודנו בשאלה "איך נראים הטיולים שלנו?". חתמנו את הכנס בדיון מרתק שהוביל הרב יצחק בן דוד, ראש מדרשת עין הנצי"ב, שהציע זווית ייחודית ומעניינת על חשיבות היכולת לנוע על הציר שבין צריכה ליצירה, בין בעלות לשמיטה, ובין אקטיביות לפאסיביות. תודה לצוות שהוביל את הכנס, תודה לכל המשתתפים שהקדישו יומיים לפסק זמן ומחשבה, ותודה לכל ההורים והחברים שמילאו את מקומם של הצוותים במערכות החינוך, על מנת לאפשר להם לדון, לחשוב ולהתפתח.

במסגרת ההכנות לשנת השמיטה תשע"ה, פנה נעם עמיר, מרכז הגד"ש בקבוצת יבנה, אל הרב אילעאי עופרן, והסביר שהטרקטורים החדשים והמכונות החקלאיות החדשות שנרכשו מאז השמיטה הקודמת הינם ממוחשבים לחלוטין, ואת הפתרונות הטכנולוגיים שבהם נעזרו עובדי הגד"ש בשמיטה הקודמת לא ניתן ליישם בשנת השמיטה הבעל"ט, ושאל מה ניתן לעשות? הבירורים הולידו פגישה בהשתתפות נציגי הגד"ש ואנשי מכון צומ"ת בראשות הרב ישראל רוזן, במטרה לדון במעמדה ההלכתי של מערכות ההפעלה הקיימות בטרקטורים החדשים, ובאפשרות השימוש בהן בשנת שמיטה. מהנדסי צומ"ת העלו רעיונות הנמצאים כעת בבדיקה, ואנו תקווה כי המפגש ירחיב את מגוון הפתרונות בהם יוכלו להשתמש חקלאי יבנה וחקלאים נוספים הנעזרים בטכנולוגיה החדשה, על מנת לשמור שמיטה כהלכתה.

ח"כית פנוה צמיאה

ביקור חשוב נערך בכפר הנוער "נווה עמיאל", הסמוך למושב שדה יעקב: חברי הכנסת מוטי יוגב וזבולון כלפה, מסיעת "הבית היהודי", באו לעמוד מקרוב על הנעשה בכפר, וללמוד ממקור ראשון על הסיוע הנדרש על מנת להמשיך בעבודת הקודש הנעשית בו. תחילת הביקור וסיומו היו חווייתיים ומרגשים במיוחד: המפגש נפתח בצפייה בסרט תדמית שנעשה לאחרונה ע"י צוות הכפר וחניכיו, ובו מודגשות המשפחתיות, האהבה, האכפתיות, האמונה ועוד מרכיבים שהביאו את אחד החניכים לומר לחברי הכנסת: "כיף לי בכפר. אני נהנה. אני במגמת רכיבה על אופניים, וזה מרגיע אותי. בעיר בה נולדתי לא היו הרבה אנשים שהבינו אותי, וכאן זה אחרת". וחברו הלומד במגמת רכיבה הוסיף: "סוסים זה ההתנתקות שלי. הרכיבה מנקה לי את הראש. החיה מלמדת אותי כיצד להתנהג". ניכר שההשקעה העצומה בילדים נושאת פרי, וכדברי אחד המדריכים: "קשה לשער כמה עבודה יש לעשות בכדי לגדל פרח שהגיע הנה בגובה אפס! אנחנו רואים אותם גדלים ומתפתחים לנגד עינינו, וזו חוויה ומתנה שאין כמותן". חברי הכנסת סימנו לעצמם נקודות אחדות לטיפול, הן במישור התקציבי, והן בהסרת חסמי קליטה ובירוקרטיה.

צמיאה ע"200

בעמודי"ש הראשון שיצא לאור לפני כארבע שנים, נכתב כך: "אנו פותחים ערוץ תקשורת נוסף בין המזכירות הפעילה של הקיבוץ הדתי לבין חברי התנועה. אנו מתקדמים עם הטכנולוגיה, ושואפים להביא אליכם – באמצעות הדוא"ל ואתר האינטרנט של התנועה – מידע עדכני על הפעילות בקיבוצים ובמזכירות הקבה"ד". בשלב הראשון המשימה הגדולה היתה יצירת רשימת מנויים (בדגש על יצירת יש מאין של מאגר כתובות חברי התנועה וידידיה – מהלך ארוך ובהחלט לא פשוט). תקופה ארוכה ניסינו למשש את הדופק ובכל אחד מהמפגשים עם חברי התנועה שאלנו – "מקבלים עמודי"ש? קוראים?". עם הזמן הצטרפו עוד ועוד מנויים ואוהדים, גם מחוץ לתנועה, ולמרות שברור לנו כי לא כולם קוראים כל מילה שבדף השבועי, ניתן בהחלט להתרשם שבזכות המידע השקוף והזמין נוצרה אפשרות למעורבות גדולה יותר בנעשה בתנועה, ויש לא מעט אנשים השמחים בה ומקפידים להתעדכן דרכה. כיום נשלח הדף לכ- 2,500 מנויים, ובאחדים מדפי המידע והעלוניים הקיבוציים מופיע הדף באופן קבוע מידי שבוע.

עבת עזומ

נחמיה רפא

וחברי המזכירות הפעילה